

חגי כץ:

„אין תקן לזרים! כל אחד מביא מה שהוא רוצה!“

בינה אופק:

„הגרזן של מאיר שלו חד ויכול ליפול על כל עיתונאי!“

חנן קריסטל:

„המכסימום של הד״ד בורג יכול להיות עד הרוטציה!“

בתוכניתו כתוב בעיתון הביא מאיר שלו. בין השאר, את דבריה של עורכת המוסף לילדים של ידיעות אחרונות. הוא ציטט את בינה אופק, שכתבה בהקשר למאיר כהנא: „הסופר הצרפתי המהולל וולטייר אמר פעם ליריב פוליטי: אני מתנגד לכל מילה היוצאת מפיו, אבל אלחם עד טיפת דמי האחרונה על זכותך להשמיעה!“ שלו ציטט את אופק גם בכותבה: „כהנא נבחר לכנסת כחוק, ועל כן חמור בעיניי שאנשים מגייסים ילדים ובני-נוער כדי להפריע לחבר-הכנסת לשאת את דבריו.“

האמת היא שגם אני נדהמתי מדבריה של בינה אופק. פניתי אליה ושאלתי אותה אם אכן היא חושבת שמפני שכהנא נבחר כחוק, אנחנו צריכים להילחם כדי שהוא ישמיע את דבריו הגיוניים.

וו שאלה איומה, ואת לא היחידה הפונה אליי בעניין זה. מאז שידור כתוב בעיתון, אנשים לא מפסיקים לטלפן אליי ולחקור אותי.

מאיר שלו עשה דבר איום ונורא. הוא לא קרא 80% מהכתוב ברשימה שלי, קרא רק חלקים קטנים, וכל העסק קיבל צורה אחרת לגמרי. מי שקרא את כל הרשימה מבין מייד שאני מתנגדת לכהנא בכל ליבי ונפשי, וניסיתי גם להעביר לילדים את הפחד הנורא שיש לי מהאיש ומתפיסתו הגיונית: אני יודעת שהכנת הנקרא היא בעיה, אבל לא חשבתי שאתקל בה דווקא אצל שלו.

● **את מתכוונת להגיד שהוא לא הבין את דברייך?**
הבעיה היא שאני בטוחה שהוא הבין. אני אפילו לא יכולה להאשים אותו בסילוף הרברים. הוא לא סילף מילה. הוא רק שלף מתוך הרשימה את המישפטים שהוא רצה לשלוף. כדי להסביר את זה לאנשים שלא קראו את הרשימה, אתן דוגמה. כאילו כתבתי „אני לא אוהבת את כהנא“ ומאיר שלו קרא רק שלוש מילים מתוך הארבע — על המילה „לא“ הוא דילג.

● **ובכל זאת, כתבת שאת מתנגדת שילדים ובני-נוער יפגינו נגדו.**

כן, אבל כתבתי גם שמוטב, לפי דעתי, להיעדר מהנאומים שלו באופן מאורגן, כדי שהוא ידבר אל העצים והאבנים. כתבתי שאני מציעה שלא לצטט את דבריו, לא להשמיע אותם ברדיו, לא לצלם אותו לטלוויזיה ולהתעלם ממנו. אם תעלם, אני מאמינה שהוא ייעלם. את כל זה שלו לא קרא.

מדוע?

נרמה לי שבימים אלה להילחם בכהנא זהו כבוד גדול, והוא לא ניתן לכל אחד. אם אתה שמאלני מוצהר ואנטי-דתני מוצהר, מותר לך לצאת נגד כהנא. אני לא שמאלנית ולא אנטי-דתית, אז הפרייוליגיה לצאת נגד כהנא, כנראה, לא מגיעה לי.

● **את מרגישה ששלו עשה לך עוול. כיצד תגיבי?**

אין לי דרך להגיב. כמו שהוא הציע לעורכים שלי לעבור על החומר שלי, אני מציעה לעורכים בטלוויזיה לעבור על החומר שלו. הגרון שלו חד, ויכול ליפול על כל עיתונאי בארץ, מבלי שניתנת לו אפשרות שווה להתנגד. וזה מסוכן מאוד, לדעתי.

השבוע האחרון עמד בעצם כמו הרבה שבועות אחרים. בסימן הד״ד יוסף בורג. יפרוש או לא יפרוש? בארץ אוהבת-כיסאותיה כמו זו שלנו. לא רבים פרשו מרצונם. מי עשו זאת, לא אחרי סקנדלים או חילוקי-דעות. מי פרש מפני שהרגיש כי מיצה את עצמו. הזדקן והחליט לעזוב!

שאלתי את חנן קריסטל, מרצה למיסטר-מדינת-ישראל באוניברסיטת תל-אביב וירושלים, כמה שרים, שפרשו בגלל הסיבות האלה, הוא זוכר.

את רוצה לדעת אם היו מי שפרשו באמצע הקדנציה שלהם, מתוך החלטה שהם גמרו את תפקידם? ובכן הראשון היה בן-גוריון שאמר: אחרי שהייתי 15 שנה מוכ״ל ההסתדרות, 15 שנה יו״ד ההנהלה הציונית וכמעט 15 שנה ראש-הממשלה, אני מרגיש שעשיתי את שלי ואני הולך הביתה.

● **ומלבד בן-גוריון?**

היה גם ככור שיטריט, שהיה שר-המיטרה, וגם הוא הגיע למסקנה שהוא עייף ורוצה לפרוש.

● **רק השניים האלה?**

כאמצע הקדנציה, כן. היה גם זלמן ארן, שגמר את כהונתו בכנסת השביעית ולא הלך לשמינית.

● **מה הרגשתך, בורג יהיה השלישי שיפרוש כד?**

כרגע הוא עושה מאמצים לשכנע את חבריו לחכות לוועידת המפר״ל שתיערך באפריל. כך ירוויח עוד כמה חודשים, ואם הוועידה לא תיערך בזמן, ירוויח שוב כמה חודשים, ואם הממשלה תיפול ותהיה ממשלת-מעבר — הוא ירוויח שוב כמה חודשים.

● **בלומר, לפי דעתך, בורג יישאר לנצח?**

המכסימום שלו יכול להיות עד הרוטציה. כששמיר ינסה להרכיב ממשלה ויפנה אל המפר״ל להגיש לו רשימה, קשה מאוד להעלות על הדעת ששמו של בורג יופיע בה.

בעצרת הזיכרון לדוד ופולה בן-גוריון, שנערכה בשדה-בוקר, מנעו מנציגי ההסתדרות להניח זר מטעם הסתדרות על הקבר, בטענה שהזר אינו תיקני. היתה זו הפעם הראשונה בחיי ששמעתי על זר-פרחים תיקניים ובלתי-תיקניים. לכן פניתי אל חגי כץ, בעל חנות-פרחים, שהוא גם נשיא אינטרפלורה בישראל, ושאלתי אותו מה הוא התקן לזר-פרחים ללוויות ולאזכרות.

אין דבר כזה. ולא רק שאין, אלא שגם לא יכול להיות.

● **מדוע לא יכול להיות?**

כי אצל הדתיים אסור בכלל להביא פרחים לבית-הקברות. אני זוכר, כאשר קברו את חללי מילחמת יום-הכיפורים שלחה עיריית תל-אביב זר לכל אחד מבני-העיר שנפל. אחד החללים נקבר בכני-ברק, וכשהגיע לשם השליח עם זר-העיריה, הוא סולק בכוש-פנים ובמכות.

● **אבל נאמר במפורש שבאזכרה לבן-גוריון לא הונח זר-ההסתדרות, כי לא היה תיקני. למה הם התכוונו, אם אין דבר כזה, זר תיקני?**

הם בטח התכוונו שמי שרצה להניח את הוד היה לא תיקני. להם חשוב מי מניח וכשם מי, ומי מתכבד בהנחת הזר. יש להם בוודאי איזה ספר כחול של כיבודים, שבו כתוב מיהו חשוב ומי לא, ולפי התקן הזה מרשים להניח זרים.

● **אתה בטוח בכך?**

בטוח במאה אחוז. אין תקן לזרים! כל אחד מביא מה שהוא רוצה, כמה שהוא רוצה ואיך שהוא רוצה!